ÉLETÜNK

LIII. évf. 3. szám

Az európai magyar katolikusok lapja

2021. március

KEZDŐDIK A CSALÁD SZENTÉV

Decemberben (2020), Szent Család vasárnapján Ferenc pápa a déli Úrangyala imádság során bejelentette, hogy az *Amoris laetitia* apostoli buzdítás közzétételének ötödik évfordulója alkalmából meghirdeti az *Amoris laetitia család szentév*et, amely 2021. március 19-én, Szent József liturgikus ünnepén kezdődik (és 2022. június 26-ig tart).

Néhány napra Karácsonytól a liturgia arra hív minket, hogy tekintetünket Jézus, Mária és József Szent Családjára fordítsuk. Szép dolog arról elmélkedni, hogy az Isten Fiának, miként minden gyermeknek, szüksége volt a család melegére. Éppen ezért a názáreti család, Jézus családja egy modellcsalád, amelyben a világ összes családja biztos vonatkozási pontot és ösztönzést találhat. Názáretben sarjadt ki Isten Fia emberi életének a tavasza abban a pillanatban, amikor Ő megfogant a Szentlélektől Mária szűzi méhében. A názáreti ház vendégszerető falai között folyt Jézus gyermekkora örömben, Mária anyai gondoskodásától, József törődésétől körülvéve, amelyben Jézus megláthatta Isten gyengédségét (vö. Patris corde apostoli levél, 2).

A Szent Család mintájára az a hivatásunk, hogy felfedezzük a családi mag nevelői értékét. Ez megkívánja, hogy szeretetre épüljön, amely mindig újjáteremti a kapcsolatokat, miközben a reménység távlatait nyitja meg. A családban őszinte közösséget tapasztalhatunk meg, amikor az az imádság háza, amikor tiszták és mélyek az érzések, amikor a megbocsátás legyőzi a viszálykodást, amikor a mindennapi élet keserűségét megédesíti a kölcsönös gyengédség és a derűs lelkű társulás Isten akaratához. Ily módon a család megnyílik az örömre, amit Isten mindazoknak megad, akik örömmel tudnak adni.

Igaz, tette hozzá szabadon a pápa, hogy minden családban vannak problémák és veszekedések, mert gyenge emberek vagyunk. A Szentatya azt tanácsolta, hogy a családi veszekedés után soha ne fejezzük be a napot béke nélkül, mert a mindennapok hidegháborúja nagyon veszélyes. Használjuk ellenben a *megengedés,* a *köszönöm* és *bocsánat* hármas szavát. Először is, szabad-e nekem ezt megtenni, hogy ne legyek lehengerlő? Aztán a köszönet szava minden szolgálatért, amit a családban teszünk. Legyünk hálásak mindig. A hála a nemes lelkület vére. És végül a legnehezebb a bocsánatkérés. Hiszen mindig csinálunk csúnya dolgokat, ami másokat sért, ezért mondjuk: *Bocsáss meg!* Ott, ahol élnek ezzel a három szóval, ott jól megy a családi élet.

Lesz egy évünk az *Amoris laetitia* átelmélkedésére, és hozzá alkalmas eszközök, amelyek elmélyítik a dokumentum tartalmát. Ezeket a megfontolásokat az egyházi és családi közösségek rendelkezésére bocsátjuk, hogy kísérjék őket az útjukon. Mostantól fogva mindenkit arra hívok, hogy társuljon a kezdeményezésekhez, amelyeket az év során mozdítanak elő és amelyeket a Világiak, a Család és az Élet dikasztériuma koordinál. Ajánljuk a názáreti Szent Családnak és főként a buzgó Szent József jegyesnek és apának ezt az utat a világ családjaival együtt. Szűz Mária, akihez most az Úrangyala imádsággal fordulunk, érje el a világ családjainak, hogy mind jobban igézze meg őket a Szent Család evangéliumi ideálja és így legyenek az új emberiség és a konkrét és egyetemes szolidaritás kovásza. *(Forrás: Vatikáni Rádió)*

Fotó: Thaler Tamás

Szent II. János Pál pápa IMA A CSALÁDOKÉRT

Isten, kitől a mennyben és a földön
minden származik,
Atyánk, aki a Szeretet és az Élet vagy,
add meg, hogy a Földön minden család
– Fiad, Jézus Krisztus által,
ki „asszonytól született”,
és a Szentlélek által –
legyen az isteni kegyelem forrása,
az élet és szeretet igazi szentélye
a nemzedékek számára,
melyek egymásra következnek.

Add meg, hogy kegyelmed vezérelje
a házastársak gondolatait és
cselekedeteit családjuk és a világ
minden családjának javára.

Add, hogy a fiatal nemzedékek
erős támaszt találjanak a családban
emberségük érdekében,
hogy igazságban és szeretetben
növekedjenek.

Add, hogy a szeretet,
megerősítve a házasság szentsége által,
erősebbnek mutatkozzék,
mint bármely gyöngeség és
minden válság,
mely családjainkat néha sújtja.

Végül kérünk, add meg
a názáreti Szent Család
közbenjárása által,
hogy az Egyház a Föld összes
nemzete között
sikerrel hajthassa végre küldetését
a családban és a családokon keresztül,
a mi Urunk, Jézus Krisztus által,
aki az út, az igazság és az élet,
mindörökkön örökké.
Ámen.

AZ EGYHÁZ FIATAL, AZ ISTEN FIATAL

Írta: Varga János

Húsvét az év legszebb ünnepe, Nagyhét a legcsodálatosabb időszaka, annak is a kezdete Virágvasárnap, amikor belépünk egy más időszámításba, felidézzük Jézus jeruzsálemi bevonulását. A virágvasárnapi körmenet második stációjában megjelenik szemünk előtt az evangéliumi jelenet: *„Az igen nagy tömegből sokan eléje terítették ruhájukat az útra, mások ágakat tördeltek a fákról, és leterítették az útra”* (Mt 21,8).

A liturgia régi időktől a gyermekekre „osztja ezt a szerepet”. Jézus elébe lépnek, ágakat emelnek a magasba, majd leterítik azokat a földre, a pap a kereszttel kezében áthalad az ágak fölött. Eközben a gyermekek a következő stációs éneket éneklik, amelyet a hívek megismételnek. Ahol gyermekszkóla énekli a megfelelő éneket, egészen magával ragadó és drámai az ő tiszta, csengő hangjuk, szemben mindavval, aminek – tudjuk – Jézus elébe kell nézzen.

Virágvasárnap mint Jézus bevonulása Jeruzsálembe sajátos kettősséget hordoz. Csakúgy, mint az ifjúság ideje. Jézus is fiatal még, tudja, mi vár rá, mégis felmegy Jeruzsálembe.

Az ifjúság is kezdi sejteni, hogy az úgynevezett nagybetűs élet, ami előtt áll, nem könnyű és nem lesz áldozatok nélküli. Kezdi érteni, mit jelent: „az élet nem habostorta”, de vállalni kell, vállalni érdemes. Kezdi a gyermekkorból kinőve megélni, amit Szent Pál ír: *„Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat”* (1Kor 13,11). Így leszünk *„meglett emberré, elérve Krisztus teljessége életkorának mértékére”* (Ef 4,13).

Isten ajándékaként mindannyian fiatalnak érezhetjük magunkat, ha nem zavar a korunk, és ha engedjük, hogy Isten megújítson minket, az Ő kegyelme átjárjon és biztosítsa a lelkünk fiatalságát. *„Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! Ő betölti javaival életedet, megújul ifjúságod, mint a sasé”* – mondja a zsoltáros (Zsolt 103,2–5). Ebben a lelki „fiatalítókúrában” különösen is nagy segítség Húsvét ünnepe, ha elindulunk Jézussal a Nagyhétre a szenvedésbe és a megdicsőülés felé…

Elindulni a fájdalmak férfijával, akkor is, ha nehéz, ha monotonnak tűnik (hiszen emlékszünk, tavaly is ugyanígy volt), ha úgy érezzük, nincs kedvünk hozzá, ha semmi újat nem mond, ha nem szép és felemelő a liturgia, ha fáradtnak, kedvetlennek, az együttérzésre, lelkiekre képtelennek, méltatlannak tartjuk magunkat. Talán ilyenkor van a legnagyobb jelentősége a virágvasárnapi tömegben meghúzódva találkozni Jézussal, engedni, hogy megfiatalítson, lendületet, erőt, lelkesedést adjon, követésére hívjon.

Az első Katolikus Ifjúsági Világtalálkozót II. János Pál pápa hívta életre 1984-ben. A virágvasárnapi eseményre a Szentatya a Föld minden térségéből Rómába hívta a fiatalokat, hogy egy egyszerinek tervezett esemény keretében közösen ünnepeljék a megváltás évének lezárását. Köszönhetően a fiatalok lelkesedésének és a résztvevők nagy számának, 1985-ben a pápa újra meghívta a világ minden fiatalját Rómába, majd hivatalos úton is kezdeményezte a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozók rendszeres megünneplését, általában két-három évente. Azóta egyházmegyei szinten minden évben, a nemzetközi találkozók közötti években szervezik meg az ifjúsági világnapot Virágvasárnap ünnepén.

(folytatás a 2. oldalon)

TIZENÖT ÉVES A MÁRIA RÁDIÓ

***„Tizenöt évvel ezelőtt a küldetésnek, a szerény lehetőségeknek, az elkötelezettségnek a feszültségében kezdte meg szolgálatát Magyarországon a Mária Rádió. Azóta igazolta az élet, hogy nagy szükség van rá”* – fogalmazott ünnepi homíliájában Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek 2021. január 22-én a budapesti Lehel téri Árpád-házi Szent Margit-templomban, a magyarországi Mária Rádió létrejöttének 15. évfordulója alkalmából bemutatott ünnepi szentmisén. Az évfordulót a Mária Rádió rendkívüli adásnappal köszöntötte, amelyen az ünnepi szentmisét is élő adásban közvetítették.**

A Mária Rádió Olaszországban jött létre 1987-ben, Emanuelle Ferrario üzletember és Livio Fanzaga atya jóvoltából, helyi, plébániai egyesületként, azzal a céllal, hogy a rózsafüzért és más imákat hozzáférhetővé tegye azok számára, akik valamilyen okból nem tudnak templomba menni vagy otthon is szeretnének imádkozni. Mindössze három év alatt Itália-szerte elterjedt és ismertté vált, majd átlépte az ország határait. Az olasz rádió kezdeményezésére 1998-ban alakult meg a Mária Rádió Világcsaládja (World Family of Radio Maria), hogy a különböző országokban működő rádiók összehangoltan és egységesen tudjanak tevékenykedni. Napjainkban a Mária Rádió mind az öt kontinensen jelen van, több mint 80 rádióállomás működik 65 nyelven, ebből 28 Európában, 22 Amerikában, 21 Afrikában, valamint 6 Ázsiában és Óceániában. Majdnem 2000 adóberendezés segítségével a Mária Rádió egy „kinyújtott kéz”, amely közel 500 millió hallgatót bátorít mindennap. Küldetése az ima és tanúságtétel szolgálata, Szent II. János Pál pápa szavait követve: *„Csak az a szó, amely mögött az élet tanúsága rejtőzik, a hit, remény és szeretet talajából kinőtt szó lesz elég erős ahhoz,*

(folytatás a 3. oldalon)

A CSALÁD SZEREPE A JÖVŐ FORMÁLÁSÁBAN

Öt éve jelent meg az *Amoris Laetitia.* A családban megélt szeretetről tanít benne a Szentlélek. Gyors végigolvasása nem tanácsolt. Többet meríthetünk belőle, ha megkeressük azt a szakaszt, amelyre az adott körülmények között szükségünk van. Most, a Család Évében ezáltal is kereshetjük, „mit mond a Lélek az Egyháznak". Ha fontolóra vesszük szavait és tettekre váltjuk szellemét, élet, jövő fakad belőle az emberiség számára. Hogyan? Írásom reflexív célzatú. Mit gondol, mit gondolunk a család szerepéről a jövő formálásában?

Gondolat és tett, vízió és stratégia

Gondolataink igazságának fedezetét a tetteink jelentik. E kettő egyensúlya nyitja ki a jövő kapuját. Életünk értékét a gondolat minőségén és tetteinken mérik le, gondolataink minőségén és életpéldánkon. Milyen jövőt építünk? Az *Amoris Laetitia* lehet ehhez indító, tiszta gondolat, vízió, életre vezető elv. *„Keresztényként nem mondhatunk le a házasság bemutatásáról azért, hogy ne sértsük a jelenkori érzékenységet, hogy divatosak legyünk, vagy az erkölcsi és emberi romlás láttán el ne fogjon a kisebbrendűségi érzés. Ebben az esetben megfosztanánk a világot azoktól az értékektől, amelyeket fölkínálhatunk és fel is kell kínálnunk"* (AL, 35). Az *Amoris Laetitia* továbbá lehet ehhez megfelelő stratégiát nyújtó munkafüzet is. Olvasatomban, hitemben: családpasztorációt, családpolitikát lehet rá építeni.

Mi a házasság és mi nem az?

Először, a gondolat. Így gondolja az Egyház. Mi is így gondoljuk? *„Jézus a házasságot és a családot visszavezette eredeti formájához* (vö. Mk 10,1–12). *Krisztus megváltotta a családot és a házasságot* (vö. Ef 5,21–32). *Helyreállította a Szentháromság képmását, akiből minden igaz szeretet fakad"* (AL, 63). A házasság egy férfi és egy nő kizárólagos és végleges szeretete, élet- és szeretetközössége. *„A házasság az Úr ajándéka* (vö. 1Kor 7,7) *...törődni kell ezzel az isteni ajándékkal"* (AL, 61). A születésben kapott nemünk, a *„házasság felbonthatatlansága ajándék"* (AL, 62). A házasság szentség. A szentség kiszolgáltatója a házasodó férfi és nő… A szentség nem „dolog" vagy „erő", mert valójában maga Krisztus az, aki *„elébe jön a keresztény hitvestársaknak"* (AL, 73). Az Egyház úgy tekint a házastársakra, mint az egész családnak a szívére, amely maga is Krisztusra emeli tekintetét. Az Egyház tanítása *„segíti a házastársakat, hogy tudatosan és harmonikusan élhessék meg közösségüket, annak minden dimenziójában, a gyermeknemzés felelősségével együtt"* (AL, 82). A szeretet kitárul a termékenység felé… a szexualitás a férfi és a nő házastársi szeretetére van rendelve… A gyermek nem járandóság, hanem ajándék, a szeretet gyümölcse… (AL, 80).

Nem közhelyek ezek. Mégis hasonlítanak axiómákhoz. A gondolat tiszta. Az Egyház emberképe jelenik meg, házasság és család meghatározás. Minden szónak súlya van.

Differenciáltság, fokozatosság, megkülönböztetés

Mielőtt feltennénk tehát a kérdést, hogy mit tegyünk a családok érdekében, el kell sajátítanunk egy értelmezési kulcsot, amire az Egyház hív. Erdélyben élek. Sürgősnek érzem ezt a szemléletváltást: házasságról, családról a fenti axiómaszerű, exakt definíciók megtartásával ugyan, de minden embert emberi méltóságánál fogva értéknek kell tartanunk és megértést, irgalmat, tevékeny szeretetet kell tanúsítanunk ott és abban a helyzetben, ahogy éppen él. Egyszerű együttélés, pusztán polgári házasság… *„El kell kerülni az ítéleteket, amelyek nem számolnak a különböző helyzetek összetettségével, és figyelembe kell venni, ahogyan az emberek élnek és szenvednek állapotuk miatt"* (AL, 296). Az Egyház hív, hogy szólítsuk meg őket. Egyszerű, érdekmentes kapcsolatban kezdjük őket hívni, a közösségi életünk részeseivé válni. *„Nemcsak az elvált és újraházasodottakról van szó, hanem mindenkiről, legyen bármilyen helyzetben. Nyilvánvaló, hogy ha valaki úgy hivalkodik egy objektív bűnnel, mintha ez a keresztény ideál részét képezné…, ebben az értelemben van valami, ami elválasztja őt a közösségtől* (AL, 297). *Ezek a társaink olykor nincsenek abban a helyzetben, hogy teljesen megértenék a törvény objektív követelményeit. Az Egyház küldetése abban áll, hogy találjuk meg azokat a szavakat, módszereket, amelyek segítenek megérinteni a törékenység valamilyen helyzetében élők legbensejét. Ahol jobban képesek a nagylelkűségre, elkötelezettségre, szeretetre és hősiességre is* (vö. AL, 33). *Senkit sem szabad örökre elítélni. Türelemmel és tapintattal kell kísérni őket. Mindenkit megszólítunk, közösségbe hívunk? Tudjuk hitelesen feltárni és továbbadni a Mennyei Atya szeretetét? Belátjuk-e, hogy szakramentalizáció előtt evangelizáció a küldetésünk? Van bátorságunk nemhívő házaspárokhoz hitelesen, türelmesen közeledni? A fokozatosság és megkülönböztetés útja a kerügma, hisz'„az egész keresztény képzés elsősorban a kerügma elmélyítése"* (AL, 58). Kerügma: azaz jóhír az Atya szeretetéről, bűnről, megváltásról, hitről, megtérésről, Szentlélek ajándékairól és a közösségről.

Kulcsfontosságú a cselekvés a családokért

A gondolat után a tettek. A dokumentum *„sajátosan a családok felé irányuló pasztorációról"* (AL, 202) beszél. Ennek *„sokkal inkább missziósnak, kifelé irányulónak, közelségben megvalósulónak"* kell lennie (AL, 230). A család évében emiatt is érdemes minden szinten ösztönözni a családokért dolgozókat, az egyházmegyei családpasztorációt, amely integrálja és koordinálja, segíti a legkülönfélébb kezdeményezéseket. *„A családpasztorációhoz elsődlegesen a plébánia – egy családokból álló család – járul hozzá, amelyben mindaz, amit a kisebb közösségek, az egyházi mozgalmak és társulatok tudnak adni, harmonikusan összekapcsolódik"* (AL, 202). A jegyesek kísérésében *„a mennyiségnél fontosabb a minőség"* (AL, 207). A házas- és családos közösségek az emberi összetartozás, gondoskodás, a vigasztalás és a biztatás kultúráját építi, megléte nem rendkívüli gyülekezési forma egy plébánián, különösen nem pluszteher, hanem az élet és szeretet növekedését elősegítő közeg, amely a közösség egészének fejlődését tudja előmozdítani. A családok közössége vagy ezt elősegítő mozgalmak támogatják a szülőket a „nevelői felelősségben", hisz' a család az emberi értékek első iskolája. Ez az első hely, ahol az ember megtanulja mások meghallgatását, elviselését, tiszteletét, segítését, a velük való osztozást és együttélést. A család az ima és a hit továbbadásának helye, a szülők az első katekéták, akik Istenről tanúságot tehetnek. A családi imádság alkalmainak és a népi jámborság megnyilvánulásainak nagyobb evangelizáló ereje lehet, mint bármilyen katekézisnek és beszédnek.

Türelmes realizmus házunk táján

Isten 2021-ben is a házasságon és családi élet realitásain keresztül ajándékozza az életet. Az emberi élet szent a fogantatás első pillanatától a természetes halál pillanataig. Mit teszünk az élet védelmében mi? Vannak olyan egyházi szervezetek, kisebb entitások, akik az élet védelmében sok mindent próbáltak tenni az elmúlt években, de az egység, összefogott közös munka hiányzott mindeddig – erdélyi szinten legalábbis. Ennek fényében érdemes megnéznünk, hogy ezzel kapcsolatban tartottunk-e olyan felnőtt katekézist, adtunk-e a házasságra készülőknek vagy fiatal házasoknak olyan érzelmi és értelmi támaszt, amelyben Isten és az emberi élet szentségére „érzékenyítünk". Ha nem, nincs ahogy elvárjuk, hogy ez a fogékonyság az emberi élet szentségével kapcsolatban élő módon meglegyen az emberekben.

Legfontosabb: a megelőzés

A helyes hangsúlyok megtalálása és a probléma jó megközelítése alapvető fontossággal bír. Az *Amoris Laetitia* gondolatvilágában és családpasztorációs elveinkben elsőrendű a megelőzés kérdése. Nem mehet rá minden időnk és figyelmünk a rendellenességek rendezésére. Építkezzünk lassan, az alapoktól kezdve. És következetesen, éveken átívelően. Boldogabb Családokért Iskolai Program kamaszoknak. Keresztény emberképformálás. Jegyeskurzusaink lelkiismeretes megtartása. Hívás, bátorítás, hogy minden házaspár és család tartozzon egy közösségbe. Egészen kis csoportokkal kezdeni. Akiket megérint a házaslelkiség, próbáljunk egy úton járni velük. Keressük a házasszeretet elmélyítését tettekkel! Lelkinap, lelkigyakorlat, közös ima, apostoli munka, szegények közös szolgálata. Lehet, hogy tíz párból kettőt érint meg igazán. Ők azonban apostolai lesznek az ügynek. Az evangélium igaz magja nem veszti erejét.

Szükség van társadalmi párbeszédre

A csak helyi lelkipásztori munka nem elegendő. Közös víziónak kell születnie. A csoportokban végzett plébániai mélyszántás elengedhetetlen. Ez azzal a veszéllyel járhat, hogy az Egyház bezárkózik és csak a saját keretein belül foglalkozik a problémákkal. A kérdésnek egy másik szintű feltárása is fontos. Egyházi közösségünk – magamat is mint plébánost, családpasztorációs megbízottat is beleértem – keveset tett az elmúlt időben azért, hogy a társadalmi párbeszédben részt vegyen a házasság és családok élete kérdésében, a restitúciós kérdések, iskolaügyek és hasonló horderejű intéznivalók mellett. Vannak persze szép kezdeményezések – de átfogó tervre, vízióra van szükség, az evangélium üzenetének átütőbb erejű megjelenítésére, „profán" felületeken is. Mindenképpen azt tartom ebben a kérdésben is lényegesnek, hogy ne valaki ellen vagy valami ellen „nyilatkozzunk". Álljunk elő kezdeményezően. Legyünk ott. Kommunikáljuk az élet szentségébe vetett hitünket. Ehhez a családpasztoráció munkacsoportja kevés: össze kellene hangolni több biblikus emberkép, házasság, család, gyermek, nevelés és élet azonos szemléletében elkötelezett entitás munkáját is – akár felekezettől függetlenül. Ez még kihívás. Mi állunk elébe.

Szénégető István Barnabás

A szerző
a Gyulafehérvári Főegyházmegyei
családpasztorációs iroda vezetője

AZ EGYHÁZ FIATAL, AZ ISTEN FIATAL

(folytatás az 1. oldalról)

Anno boldog voltam, hogy már kispapságom kezdetén kijuthattam 1989-ben a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozóra a spanyolországi Santiago de Compostela-ba. Olyan lehengerlő egyházélményt kaptam, ami megerősített addigra megszilárdult hivatásomban, lelkesített és valahogy azóta is tart. Aztán 2000-ben a római világtalálkozó előtt megkaptam, hogy *„te már nem vagy fiatal, hagyd ezt az ifjabb atyákra"!* Nagyon rosszulesett, de némi elégtételt éreztem és fantasztikus kárpótlás volt, amikor néhány hónappal később több részről megkértek, hogy menjek a magyar csoporttal, mert nincs elég „fiatal" pap, aki vállalná…

Sosem éreztem magamat nem a fiatalok közé valónak, ami a bennük lévő életerő, dinamika és frissesség következménye. De nemcsak a fiataloké, hanem az Egyházé és a Pápáé, aki körül összegyűltünk. Az előkészítőprogramok, az előtalálkozók, a katekézisek, az utolsó nap vigíliáján a virrasztás és végül az ünnepi zárómise olyan egységet képeznek, mint egy csodálatosan felépített hatalmas katedrális. Közben pedig folyamatos a fesztiválhangulat, a soknyelvűség varázsa, a közös éneklések, az utcákon, tereken hömpölygő „tömeg", amely jobban hasonlít egy zarándoklatra, mint egy tüntetésre, mégis hangos és túlárad benne az Isten Országának öröme. Olyan a hangulat ilyenkor, mintha az egész világ keresztény volna.

Szent II. János Pál pápa is megfiatalodott, amikor fiatalok között volt vagy hozzájuk szólt. Nagy a vonzereje az ifjúságnak, valahogy másképp, új módon adnak sok mindent. Igazán azonban akkor tudnak értéket teremteni, ha elfogadják az előző nemzedékek tanítását, az általuk felfedezett értékeket és azokat integrálják, azok alapján alakítják ki a maguk újfajta véleményét, világlátását, adnak hozzá valamit az előző generációk munkájához, nem csak lázadnak… Szent Benedek írja a regulájában: *„...gyakran a fiatalabbnak nyilatkoztatja ki az Úr azt, ami jobb"* (3,3). Ugyanakkor a fiatalabb testvérnek is kötelessége az idősebbeket figyelni, hallgatni, tanulni tőlük...

A II. Vatikáni Zsinat az ifjúságot az Egyház reménységének nevezte. II. János Pál pápa pedig így írt első, fiataloknak szóló körlevelében: *„Ha az ember »az Egyház alapvető és elsőrendű gondja«, akkor megérthetjük azt is, hogy miért tartja az Egyház az ifjúkort, minden egyes ember életének döntő szakaszát olyan különösen fontosnak. Ti, fiatalok, ti vagytok az ifjúság: a népek és társadalmak ifjúsága, a család és az egész emberiség ifjúsága; de ti vagytok az Egyház ifjúsága is. Valamennyien reátok tekintünk, mert bizonyos értelemben általatok megint fiatalok leszünk. Ezért a ti fiatalságotok nemcsak a tiétek, nem személyes tulajdonotok, nem egy generáció tulajdona: az ifjúkor az életútnak az a szakasza, amelyen mindenki áthalad és így mindenkinek értéke. Az egész emberiség kincse. Bennetek van a remény, mert tiétek a jövő, ahogyan ti a jövőé vagytok. Hiszen a remény mindig a jövőre vonatkozik, az »eljövendő javak várása«"* (Dilecti amici 1.)

Az Egyház fiatal – hangsúlyozta XVI. Benedek pápa is 2005-ben, különleges ajándéknak, isteni kegyelemnek nevezve, hogy pápaságának kezdetén folytatódik az Ifjúsági Világtalálkozók nagy hagyománya.

Sík Sándor így ír *Az Isten fiatal* című versében: *„Az Isten fiatal, senki se féljen! / Nyissuk az égre szívünk szenvedéllyel."*

Kortól függetlenül ebbe a helyi közösségekben zajló és ugyanakkor világméretű folyamatba hív minket az Egyház minden Virágvasárnapon, minden ajándékba kapott újabb Húsvétkor: mert Isten gyermekei vagyunk, ha állandóan megújulunk, fiatalok maradunk és ezáltal jutunk el a teljességre…

KÖSZÖNTJÜK ŐT: MERKA JÁNOS 60 ÉVES

Merka János, a München-Freisingi Főegyházmegye területén élő magyar és magyarul beszélő katolikusok lelkipásztora, lapunk korábbi felelős kiadója 1961. március 24-én született a Szatmár megyei Mezőfényben. Az elemi iskolát szülőfalujában, a középiskolát 1975 és 1979 között a gyulafehérvári kántoriskolában végezte. Ez idő alatt több alkalommal is találkozott Márton Áron püspökkel, néhányszor szentmiséin is részt vehetett és szentbeszédeit is hallgathatta. *„A legemlékezetesebb alkalom 1979. május 27-én volt. A gyulafehérvári kántoriskola végzős, ballagó diákjai voltunk és osztályfőnökünk, Pálfi Géza hittanár elvitt minket az idős és beteg püspökhöz, aki a lakosztályában fogadott bennünket. Elmondta, hogy már duplán látja az arcokat, és a hangja is meglehetősen gyenge volt már. Én ott abban az órában értettem meg igazán, hogy a papi hivatás a hősök, a szentek nyomdokain való járást követeli meg mindannyiunktól. A későbbiek során, amikor a román titkosrendőrség, a hírhedt Securitate zaklatásai következtek, minden egyes alkalommal eszembe jutott ez a találkozás, és mindig bátorítást, vigaszt meríthettem belőle. Nagyon hálás vagyok a Gondviselésnek, hogy azokban a nagyon nehéz időkben egy ilyen kiváló, szentéletű főpappal ajándékozta meg a mi népünket”* – mondta egy alkalommal János atya.

Az érettségi megszerzése után, 1979. október 1-jétől 1980. június 30-ig kötelező sorkatonai szolgálatot teljesített Káránsebesen. Leszerelését követően ősszel megkezdte teológiai tanulmányait a gyulafehérvári hittudományi főiskolán, 1986. június 22-én szentelte pappá Jakab Antal püspök a gyulafehérvári székesegyházban, a Szatmári Egyházmegye

szolgálatára. Segédlelkészként előbb Szatmárnémetiben a Szent Család-plébánián tevékenykedett, majd 1987-ben a nagykárolyi Kalazanci Szent József plébániára került.

1990-ben Magyarországra távozott, majd Németországban telepedett le. 1991-től intenzív német nyelvkurzust végzett Stuttgartban. 1991. május 1-jétől a München-Freisingi Főegyházmegye főpásztora kinevezte második magyar lelkésznek a müncheni Magyar Katolikus Misszióra, ahol plébánosa, Cserháti Ferenc megbízásából főleg az ifjúság lelkészi szolgálatát látta el. Szervezte a cserkészéletet és eredményesen gyűjtötte egybe a magyar híveket. Ebben az időben, 1991 decemberétől 2000 januárjáig *János atya* aláírással vezette az *Életünk* újság *Gyermekeknek* című rovatát. 2002-ben a főegyházmegye főpásztora kinevezte a Müncheni Magyar Katolikus Misszió vezetőjének plébános címmel, miután annak korábbi vezetője, Cserháti Ferenc a Német Püspöki Konferencia elnökétől németországi magyar delegátusi kinevezést kapott.

János atya fáradságot nem ismerve dolgozik a magyar egyházközségért. Békeidőben hat helyszínen mutat be magyar nyelvű szentmisét: Bad Tölz-ben a Hl. Dreifaltigkeit-templomban, Erdingben a Johannes-Haus-ban, Landshutban a St. Johannes-templomban, Münchenben a St. Elisabeth-templomban, Rosenheimban a St. Josef-templomban és Waldkraiburgban a Christkönig-templomban. A misszió egyházközségi *Értesítő*jével – amelyet még 1984-ben Cserháti Ferenc plébános alapított – rendszeresen tájékoztatja híveit a magyar lelkészség eseményeiről és terveiről. Az egyházi közösség karitatív szolgálatát a még 1947-ben alapított és hatóságilag bejegyzett Magyar Karitász Szolgálat Egyesület elnökeként irányítja. Két lelkipásztori kisegítő, Szarvas Erzsébet és Lukács Tibor, illetve egy titkárnő, Varga Katalin segítségével koordinálja a plébánián működő különböző csoportok munkáját a misszió otthonában. Nyugdíjas kisegítőként a 81 éves Buchmüller István plébános is segíti az egyházközség munkáját.

Merka János atya 2010 óta a Szuverén Máltai Lovagrend káplánja. Immár kilencedik éve, 2012 óta a németországi magyar főlelkészi tisztséget is betölti. Mindmáig a Szatmári Egyházmegye papja maradt.

A bajorországi magyar katolikus hívők anyanyelvű vallásgyakorlásának biztosítása, összetartozásának erősítése és közösségi életének formálása érdekében végzett fáradhatatlan munkájának elismeréseként 2018. október 24-én az 1956-os forradalomra emlékező ünnepségen a müncheni magyar főkonzulátus új épületében János atya átvette a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést.

Közelgő hatvanadik születésnapja alkalmából kívánjuk, hogy a Jóisten továbbra is legyen a kísérője életében és segítse sokrétű feladatai teljesítésében!

Szerkesztőségünk

TIZENÖT ÉVES A MÁRIA RÁDIÓ

(folytatás az 1. oldalról)

hogy meggyőzze és alakítsa az embert és az új evangelizáció eszköze legyen” (A Mária Rádiónak, Róma, 1994. március 23.)

Habsburg Mihály kezdeményezte 1997-ben a rádió világcsaládjánál, hogy segítsék a magyar Mária Rádió létrejöttét.

1998-ban megalakult a Mária Rádió Alapítvány és a Mária Rádió Közhasznú Társaság, és önkéntesekkel megkezdték a Mária Rádió megvalósítását. Roska Péter atya közel ezer lehetséges önkéntes címét gyűjtötte össze és adta át utódjának.

2000-ben Dúl Géza atya vette kezébe a műsor előkészítését, az általa összehívott önkéntes jelöltek közül többen ma is a rádiót szolgálják. Gaál Jenő atya pedig Szabó Tamást biztatta, hogy dolgozzon a Mária Rádió megvalósításáért.

A kettejük együttműködésével létrehozott csapat pályázatokat készített frekvenciák elnyeréséért, de a hatóságok nem támogatták a Mária Rádió gondolatát.

2004-ben Szabó Tamás átvette a Mária Rádió Alapítvány kuratóriumának elnöki szolgálatát. 2005-ben a világcsalád anyagi segítségével a Mária Rádió Közhasznú Társaság megvásárolta a budapesti FM 94,2 frekvenciával rendelkező FM4 Kft-t, 2005 végén pedig a budapesti Szabadság téri, a református egyház tulajdonában álló házban, szintén a rádió világcsaládjának anyagi segítségével, kialakították a stúdiókat és a rádiózás egyéb feltételeit. 2005 végén már ötven önkéntessel tartották meg az első munkatalálkozót, majd 2006. január 15-én, a Mária Rádió világcsaládjának 46. tagjaként Magyarországon is megszólalt a Mária Rádió. 2006 végén, ugyancsak a világcsalád anyagi támogatásával a Mária Rádió megvásárolta a Dunakanyar Rádiót, amelynek több frekvenciája és adója volt (Komárom, Dömös, Pécel, Gyál, Vác, Monor). 2007-ben az FM4 Kft. megvásárolta a piliscsabai adót, majd 2008-ban a telkibányait a felvidéki hallgatók szolgálatára. 2006-tól folyamatosan új frekvenciákat keresett a Mária Rádió, ennek eredményeként szólalt meg Esztergomban 2008-ban. Kiskőrösön, Kiskunmajsán és Pécsett pedig 2008-tól úgynevezett „hálózatos” együttműködést kezdtek a helyi rádiókkal.

A Mária Rádió Egyesületet ötfős elnökség vezeti, amelynek az alapításakor Szabó Tamás volt az elnöke, majd őt 2012 őszén újraválasztották. A Mária Rádió céljainak elérését közel 800 önkéntes segíti. 2012 közepétől a rádió a Honvédelmi Minisztériumtól bérelt XIII. kerületi, Gogol utca 28. alatti ingatlanban, illetve vidéki helyi stúdiókban működik. 2010 őszén az elnökség felkérte Székely János püspököt a Mária Rádió védnökének. Az önkéntes szolgálatra épülő és kizárólag adományokból élő rádió programjainak gerincét az imádság alkotja.

A Mária Rádió közösséget teremt

A január 22-i ünnepi szentmisén Monostori László, a budapesti Lehel téri Árpád-házi Szent Margit-templom plébánosa a kezdetekre való visszatekintés után elmondta, hogy a szentmisét a kamaszok Isten szerinti életútjáért ajánlják fel. Homíliájában Erdő Péter bíboros így fogalmazott: *„Aki nemcsak áttételesen, indirekt utalások formájában szeretne a hívő világnézettel találkozni, hanem közvetlen, imádkozó segítséget, társat keres a hitben és az imádságban, az megtapasztalta, hogy a Mária Rádió mellette áll. Különösen most, a világjárvány idején bizonyította ez a rádió, hogy közel tudja vinni az Örömhírt, az imádkozó és liturgiát ünneplő Egyházat mindenkihez, betegekhez, magányosokhoz, rászorulókhoz, mindazokhoz, akik úgy érzik, hogy katolikus hitükkel talán egyedül állnak a környezetükben. Mert a Mária Rádió közösséget teremt. Adja Isten, hogy a jövőben is sok áldás és siker kísérje szolgálatát!”* A szentmise végén Lukovits Milán ferences szerzetes, a Mária Rádió műsorigazgatója hangsúlyozta, hogy a Magyar Rádió célja nem a jó műsor, a sok hallgató vagy az újabb frekvenciák megszerzése, hanem az, hogy *„Krisztus tanítványát nevelje belőlünk”*. A köszönet szavai után levél útján hívta imádságra és böjtre a Mária Rádió hallgatói családját a fertőzés megszűnéséért, valamint a koronavírus-járványban elhunytakért.

Az év témája a teremtett világ védelme

2021-ben a Mária Rádió szeretné felhívni a figyelmet a teremtett világ védelmének halaszthatatlanságára. Bár a téma nem új keletű, a megközelítés mégis egyedi, hiszen Ferenc pápa *Laudato si’* kezdetű enciklikája adja a tematikus év ívét. Havonta más-más témákat dolgoznak fel szakértők bevonásával. Januárban a környezetszennyezés, hulladékkezelés, klímaváltozás, ökológiailábnyom-csökkentés, februárban a biológiai sokszínűség szerepe, megőrzése, csökkenésének okai voltak napirenden. Márciusban a vízgazdálkodás, áprilisban az emberközpontú gazdaság és profitmaximalizálás, májusban a helyi gazdaság védelme, az ellátó láncok rövidülése, az önellátás szerepe lesz a központi téma. Júniusban a mértéktartás, a takarékosság, júliusban a vidék fenntarthatósága, népességcsökkenés, elvándorlás, augusztusban a társadalmi egyenlőtlenségek és a demográfiai helyzet áll majd a figyelem középpontjában. Szeptemberben az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jegyében az Eucharisztia és a teremtésvédelem kapcsolatát, októberben a nemzeti kultúra fenntarthatósága, szellemi és kulturális örökségvédelem, novemberben a közösségek szerepe, decemberben pedig az emberi méltóság, személyiségünk fenntarthatóságának kérdését járják körül.

A Mária Rádió Délvidéken

A Mária Rádió Szerbiában 2003 óta működik. Először Újvidéken és környékén volt hallható, 2005. június 18-a óta Szabadkán, illetve az egész északbácskai körzetben is fogható az adás. Kezdetben félnapos magyar nyelvű és félnapos horvát, illetve szerb nyelvű műsor készült. A rádiót a 2010-es évek közepén átszervezték, működését 2014. elejétől a szabadkai székhelyű Mária Rádiónkért Egyesület koordinálja.

A Mária Rádió Erdélyben

Az Erdélyi Mária Rádió nagyváradi stúdióját 2006. március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén nyitották meg, ahol közösen dolgozott a magyar és a román nyelvű szerkesztőség. Nagyvárad után először Székelyudvarhelyen, majd Csíksomlyón nyíltak új stúdiók 2009-ben, majd Gyulafehérváron, a Papnevelő Intézetben 2011-ben, azután Kolozsváron 2013-ban, Sepsiszentgyörgyön 2014-ben és Szatmárnémetiben 2018-ban. Az Erdélyi Mária Rádió műsora jelenleg több helyi, de az országos kábelszolgáltató csomagjában is megtalálható, fogható műholdon és interneten, vonalas, nem emelt díjas belföldi telefonszámon és okostelefonos applikáción keresztül is a világ bármely pontján.

Az Erdélyi Mária Rádió 15. születésévében különlegesség az is, hogy a Szentatya által meghirdetett Szent József-évben januártól nagykilencedet tartanak. Minden hónap harmadik szerdáján, amikor a rózsafüzérimádságot férfiak vezetik, egy édesapa tanúságot tesz és szentségimádás lesz.

A Mária Rádió Felvidéken

Magyarországi, határ menti hullámhosszokon szólt napi 4-4 órában. A felvidéki rádiósok álma 2019 őszén teljesült, amikor elindíthatták a saját 24 órás internetes sugárzást és közvetlenül az év karácsonya előtt megszólalhattak Rozsnyón. Tizenkét évig vártak Felvidéken erre a pillanatra.

*

Hallgassa Ön is a tizenöt éves Mária Rádiót, a lélek hangját!

Összeállította:
Szőcs Csaba, Varga Gabriella

MÁRIA RÁDIÓ

Gyermekeknek

HÍRÜLADÁSOK

Márciusban éledezik a természet, rügyeznek a fák, nyílnak az első virágok és a téli álmot alvó állatok is előbújnak rejtekhelyeikről. A hideg, fagyos hónapok után a kerti munkának is újra eljött az ideje. A gazdák ebben az időszakban végzik a fák beoltását (március 25-ének népi elnevezése: Gyümölcsoltó Boldogasszony), és ezen a napon kell palántázni is, mert az új oltáson, palántán áldás lesz és bőséges termést hoznak nyáron, ősszel. A néphagyomány szerint március 25-e a „fecskehozó nap", amikor a madarak hosszú útjukról hazatérve „jeleznek" a földművelőknek, hogy ideje elkezdeni a tavaszi munkálatokat.

Híradás a természet ébredezése, a fecskék hazaérkezése és a kerti munkák elindulása: mind arról tanúskodnak, hogy a télből tavasz, a hidegből meleg, a halálból élet születik. Ezen a napon, március 25-én egy másféle híradásra is emlékezünk, Egyházunk ugyanis ekkor tartja Urunk születésének hírüladása ünnepét. Jézus születése előtt kilenc hónappal Gábor arkangyal ellátogatott Máriához és megszólította: *„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy minden asszonynál."* Az angyal hírül adta, hogy Mária Fiút fog szülni, aki a Szentlélektől fogan. Jézus lesz a neve és Isten Fiának fogják hívni. Mária így válaszolt: *„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint."* Mária tehát igent mondott az angyali szavakra és ezzel az igennel új Élet fakadt. Ez a csodás esemény ihlette az Üdvözlégy- és az Úrangyala-imádságokat, amelyeket persze nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján imádkozunk. Nem véletlen, hogy a gyermekáldásra vágyó asszonyok Gyümölcsoltó Boldogasszony napján különösen is imádkoznak a Szűzanyához…

Van tehát miért örvendeznünk ezen a szép március végi ünnepen, hiszen nem csupán a természet kivirágzásának örülhetünk, hanem – Máriához hasonlóan – az angyal által hozott jó hírnek is. S talán még nagyobb várakozással tekintünk a közelgő legnagyobb ünnepünkre: Krisztus feltámadására, húsvétra.

Kovács Péter

ELINDULTAM SZÉP HAZÁMBÓL

Kétszáz részes sorozat kezdődött a Kossuth Rádióban

Új, kétszáz részes, naponta jelentkező rádiósorozat indult 2021. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján a szülőföldjüket elhagyni kényszerülő legkiválóbb magyarokról a Kossuth Rádióban *Elindultam szép hazámból* címmel.

V. Németh Zsolt kiemelkedő nemzeti értékek felügyeletéért felelős miniszteri biztos a rádiósorozatot beharangozó budapesti sajtótájékoztatón ismertette, hogy az új műsor az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság megbízásából készül és minden reggel a fél hetes *Krónika* című műsort követően hallható. Elhangzott: az új műsor egy sorozat harmadik eleme. Az első rész 2019-ben *Mi, magyarok* címmel, a második 2020-ban *Hiszek egy hazában* címmel futott szintén 200-200 adással. V. Németh Zsolt elmondta: az új sorozatban a legkiválóbb, a szülőföldjüket elhagyni kényszerülő honfitársaink életútját mutatják be: tudósokét, mérnökökét, papokét, katonákét, művészekét, sportolókét, jogászokét, közgazdászokét és politikusokét. A sorozat *„a nemzetünk, a híres kis Magyarország legszebb arcát szeretné megrajzolni"* – fogalmazott a miniszteri biztos, hozzátéve: hisz abban, hogy a bemutatandó kiválóságok példájából napjaink megpróbáltatásainak leküzdéséhez is erőt meríthetünk.

Gadácsi János, a rádiósorozat készítője elmondta: olyan embereket mutatnak be, akikről itthon nem biztos, hogy hallottunk, de ott, ahol élnek, nagyot alkottak és jó hírünket vitték a világban.

Reviczky Gábor színművész, aki a hangját adta a sorozathoz, arról beszélt, hogy eddig ismeretlen történetekkel és fantasztikus emberekkel ismerkedhetett meg a műsor készítése során. *„Ezek az emberek mind-mind magyarok tudtak lenni az utolsó pillanatig"* – fogalmazott.

Az első adás Karikó Katalin biokémikusról, a BioNTech cég alelnökéről szólt, akinek a szabadalma alapján fejlesztették ki a koronavírus okozta Covid-19 betegség elleni oltások egyikét. A következő adásokban mások mellett Gróf András tudóst (USA) és Krencsey Marianne-t, a magyar filmgyártás utazó nagykövetasszonyát ismerhették meg közelebbről a hallgatók. *(Szerk.)*

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT, TÍZÉVES MAGYARSÁG HÁZA!

Ünnep a nemzeti újrakezdés évében

Jubileumi évi különleges programsorozattal köszönti megalapításának tízedik évfordulóját a Magyarság Háza – ezt jelentette be 2021. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár és Csibi Krisztina, az intézmény igazgatója. A sajtótájékoztatón elhangzott: a Magyarság Háza első tíz évét világ körüli útra induló kiállítás, exkluzív fotóalbum és DVD-sorozat is bemutatja majd, de négynapos fesztivál és az újonnan alapított Magyarság Háza-díj átadása is kapcsolódni fog a kerek születésnaphoz, a már megszokott programsorozatok folytatása mellett pedig újakat is indít a minden magyar összetartozását jelképező budapesti kulturális otthon.

A Magyarság Háza 2011-ben, a magyar kormány támogatásával jött létre a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. keretein belül, néhány éve pedig önálló nonprofit gazdasági társaságként működik. Célja a Magyarország határain innen és túl élő magyar közösségek közötti kapcsolatok erősítése, a pozitív magyarságkép kialakulásának, a magyarság értékmegőrző képességének segítése, az egymás iránti felelősségérzet kialakítása, elmélyítése. Mindezt a hagyomány és a modernitás jegyében szervezett, ingyenesen látogatható közhasznú programokkal, különböző korosztályoknak kínált szórakoztató, kulturális rendezvényekkel, ismeretterjesztő előadásokkal teljesíti. Film, színház, muzsika, irodalom, képzőművészeti, történeti és fotókiállítás, szabadegyetem, mesedélelőtt, rendhagyó tanóra és útikalauz szerepel a programkínálatában. A Magyarság Háza ezen kívül a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a nemzetpolitikai intézmények működéséhez is fontos szervezési háttérsegítséget nyújt. *„Az elmúlt 11 év nemzetpolitikájának egyik sikere, hogy a Magyarság Háza létrejött és azóta folyamatosan működik. Sokat hozzátett a nemzetpolitika elmúlt esztendőkbeli sikertörténetéhez"* – jegyezte meg Potápi Árpád János a sajtótájékoztatón. Visszatekintésében összefoglalta, hogy az intézmény eddig kétezernél is több színésznek, művésznek, előadónak biztosított bemutatkozási lehetőséget, több mint ezer előadást szervezett és több mint 250 ezren vettek részt a különböző kulturális eseményein. A Határtalanul program keretében 10 ezer diáknak 150 rendhagyó irodalom- és történelemórát tartottak. Az államtitkár rámutatott: a Nemzetpolitikai Államtitkárság rendezvényei is elképzelhetetlenek lennének a Magyarság Háza közreműködése nélkül: a jubiláló intézmény a Magyar Állandó Értekezlet és a Magyar Diaszpóra Tanács-ülések, a Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi Sándor Programok megszervezésében és lebonyolításában is kiemelkedő szerepet játszik. *„Örülünk, hogy a Magyarság Háza idén a nemzeti újrakezdés éve programban is részt vesz"* – mondta Potápi Árpád János, és hozzátette: *„A Nemzetpolitikai Államtitkárság a Magyarság Háza tevékenységét mindig támogatni fogja és kiemelten számít a munkájára."*

Arra az újságírói kérdésre, miszerint a nemzeti újrakezdés évében és különösen annak első felében miként fogják elérni a diaszpórában élő magyarokat, az államtitkár azt felelte: a nemzetpolitikai intézményrendszer a járványhelyzet idején is működött és működik, és még ha online módon is, de a programok javarésze 2021-ben is folytatódik. Elmondta: a nemzeti újrakezdést a programjaik újraszervezésével tervezik, a Kőrösi Csoma Sándor-, a Petőfi Sándor- és a Határtalanul Program, ha más formában is, de újraindításával és a megváltozott viszonyokhoz igazodó új programok bevezetésével. *„Ha átoltott lesz a népesség, akkor túljutunk ezen a nehéz időszakon és újra személyesen tudunk találkozni, rendezvényeket szervezni, beszélgetni, közösségként élni. Addig elsősorban a fejlesztésekkel, felújításokkal, eszközbeszerzésekkel kapcsolatos tevékenységeket ösztönözzük"* – tájékoztatott.

Csibi Krisztina elmondta: a Magyarság Háza a 2020 márciusa óta tartó járványhelyzetben is leállás nélkül folytatta és folytatja a munkát. *„Nem engedtük el külhoni partnereink kezét, sőt újabb szereplőket vontunk be a közös munkába, tovább bővítettük együttműködő szövetségeseink körét. A külhoni előadók és művészek produkcióit filmen rögzítettük és a közösségi oldalunkon keresztül tettük az alkotásokat hozzáférhetővé. Tavaly tavasz óta több mint 300 kisfilmet készítettünk külhoni partnereink közreműködésével. Nagy népszerűségnek örvendenek ezek az alkotások: tízmilliónál többen voltak részesei háromnegyed év alatt a Magyarság Háza programjainak, az interakciók – lájkok, hozzászólások, megosztások – száma pedig túllépte az egymilliót"* – tájékoztatta a sajtó képviselőit Csibi Krisztina. Az igazgató jelezte azt is, hogy hamarosan láthatóak lesznek a Nemzeti Összetartozás Éve alkalmából jeles magyarokról és közösségekről elkészült egyórás portréfilmek is.

Elhangzott: a Magyarság Háza első tíz évét világ körüli útra induló különleges kiállítás, exkluzív fotóalbum és DVD-sorozat is bemutatja majd. *„Az őszi szezont terveink szerint szeptember végén és október elején négynapos fesztivállal indítjuk, később pedig átadjuk az újonnan alapított Magyarság Háza Díjat is"* – vázolta az igazgató. *„A Nemzetpolitikai Államtitkárság Mikes Kelemen Programja keretében a Magyarság Háza közreműködésével a könyv- és levéltári hagyatékok diaszpórából való hazaszállítása is folytatódni fog"* – adta hírül Csibi Krisztina.

Családok nélkül nemzet sincs

Ferenc pápa a 2020. december 8. és 2021. december 8. közötti időtartamra Szent József-évet hirdetett és 2021. március 19-étől 2022. június 22-ig terjedően a családok évét is meghirdette. Mindkettő a család fontosságát helyezi a figyelem homlokterébe. Ugyanezt teszi a magyar kormány is a világon egyedülálló családpolitikájával. Ez a családközpontúság, családfókusz miként van jelen a nemzetpolitikai törekvésekben, programokban és megjelenik-e a Magyarság Háza jubileumi évében? – tettük fel az *Életünk* újság kérdését a sajtótájékoztatón.

„Nemzetpolitikánkban az elmúlt évek során kiemelt figyelmet fordítottunk a magyar családok, magyar gyermekek támogatására. Mi elsősorban a gyermekeket, fiatalokat akarjuk megszólítani a programjainkkal, mert ha őket elérjük, akkor további hatvan-nyolcvan évig biztosan beszélhetünk magyar nemzetről – és nyilván abban bízunk, hogy majd ők is és az ő gyerekeik is hasonlóan fognak gondolkozni. Családok nélkül nem lehet nemzetről beszélni. A nemzet legkisebb valódi közössége a család, és mi a családot, ahogy az Alaptörvényben is megfogalmaztuk, hagyományos módon értelmezzük és kezeljük. Ha nem ezt képviselnénk, akkor a nemzetünk megszűnne. Nekünk pedig a nemzet építése a feladatunk" – felelte Potápi Árpád János.

Ezzel összhangban szervezi gyermekeknek szóló programjait a Magyarság Háza is. Csibi Krisztina felidézte: 2018 óta, a külhoni magyar családok éve kezdetétől a Magyarság Háza nagyon erős hangsúlyt helyez a családi és kifejezetten a gyermekprogramok szervezésére. Két éve indították el vasárnaponként külhoni mesemondókkal, bábjátékosokkal, kézművesekkel a *Mesedélelőtt* programsorozatot. *„Sokszor a nagyszülő érkezik a gyerekekkel, és szívesen maradnak a kézművesprogramokra is. Tehát egész délelőttre a vendégeink lehetnek a legkisebbektől a legidősebbekig"* – magyarázta az intézmény igazgatója. Elmondta azt is: a Magyar Népmese Napján egésznapos rendhagyó órákkal emlékeznek Benedek Elekre. Idén is a Székelyföldi Legendáriummal közösen szervezik ezt a napot: szeptember 30-ától kézműves- és gyermekfoglalkozások, rajzfilmbemutatók, színpadi előadások, nagyszínházi produkciók, táncház és sok egyéb program várja majd a családokat a már említett négynapos fesztiválon.

A Magyarság Háza egész évben szeretettel vár mindenkit születésnapi programjaira, határon innen és túl!

Varga Gabriella

Fénykép: Nemzetpolitikai Államtitkárság

NÉMETH LÁSZLÓ IMRE: MAGYAROKRÓL ITÁLIÁBAN 1924–2014

Noha a múlt század első két évtizedeiben is olvashatunk már külföldre távozó magyarokról, a nyugati magyar emigráció fogalma csak a második világháborút (1939–1945) követően került igazán az érdeklődés homlokterébe, amikor Budapest eleste után nemcsak az egész katonai és polgári közigazgatás, de nyomában mintegy egymillió magyar hagyta el szülőföldjét!

Míg a második világégés előtti kivándorlókat főként gazdasági és származási okok kényszerítették az ország elhagyására, addig 1945-ben és utána főleg politikai okok miatt vettek vándorbotot kezükbe az emberek. Ez a folyamat különösen azután lett jellemző, miután 1947-ben már biztossá vált Magyarországnak a szovjet érdekszféra alatt való maradása.

A kivándorlók legtöbbje a tengerentúlra távozott. Egy nagy részük azonban a szomszédos Ausztriában keresett ideiglenes menedéket, illetve Németországban és Franciaországban talált új otthonra. De Olaszországot is sokan választották új hazájuknak. Míg az ausztriai, a francia- és németországi magyar emigránsok – már csak nagyobb számuk miatt is – hamarosan szervezkedni kezdtek, az olaszországiak esetében – más-más lévén a politikai felfogásuk, kulturális hátterük és kivándorlásuk oka – a magyar emigrációt nem nevezhetjük egységesnek, nem is beszélve arról, hogy számuk is elenyésző hányada volt (1962-ben csak mintegy 5000 fő!) az ausztriai, a franciaországi, illetve a német magyar emigránsokénak.

Bárhol is éltek magyar emigránsok a nyugati féltekén, mindenütt alakultak ki különböző magyar szervezetek és mozgalmak, amelyek jelentősebb politikai jellegű tevékenységet fejtettek ki. A menekültek zömét azonban a különböző egyházak és felekezetek, legfőképp a protestáns és a katolikus egyház próbálta meg összefogni. Az emigrációt választók többsége ugyanis a Horthy-korszak konzervatív, keresztény szemléletét vallotta.

Noha a nyugati magyar emigrációról számos könyvet olvashatunk olyan nagynevű szerzőktől, mint Borbándi

Gyula: *Nyugati magyar irodalmi lexikon és bibliográfia* (Hitel, Budapest 1992), *A magyar emigráció életrajza: 1945–1985* (Bern 1985), *Emigránsok* (Budapest 2002) stb., vagy pedig csupán egyházi vonatkozásban Borovi József: *A szórványban élő magyar katolikusok lelkigondozásának története* (Szent István, Budapest 2002), *A franciaországi magyar katolikus lelkészségek története,* Szent István, Budapest 2000) stb., a téma még távolról sincs feldolgozva, mondhatni: igen sok még a fehér folt!

Ennek eltüntetésére vállalkozott paptestvérem, Német László Imre legújabb könyvével, amely a *Magyarokról Itáliában 1924–2014* címet viseli. Teheti is, hisz' László atya 1986–1988 között a római Augustinianum pápai egyetemen tanult, majd szerzett diplomát patrisztikából, 1998 és 2011 között a római Pápai Magyar Intézet rektora volt, 2000 és 2020 között pedig az Olaszországban élő magyar katolikusok lelkipásztori koordinátoraként működött. Ha tehát valaki ismeri az olaszországi magyar emigráció történetét, akkor ő az!

Könyvét négy fejezetre osztotta. Az elsőben – *Lelkipásztorkodás története* – leírja az olaszországi magyar katolikus lelkipásztorkodás történetét 1945 és 2014 között. Ebben ír a Szabad Magyarok Szövetségéről, bemutatja a Magyar Katolikus Misszió levéltárát, ismerteti a magyarok római kápolnájában szerzett tíz év tapasztalatait és vázlatosan áttekinti a milánói magyar katolikusok 1924 és 1974 között feszülő történetét.

A második fejezet a *Jeles személyek* címet viseli, és ilyen nagy magyar egyháziak életét és működését tartalmazza, mint: Boldog Apor Vilmos győri vértanú püspök, Boldog Batthyány-Strattmann László, a szegények orvosa, Isten Szolgája Mindszenty József bíboros, hercegprímás, illetve Zágon József, az emigráns katolikus magyarok apostoli vizitátora.

A harmadik fejezet az *Olaszországi magyar emlékek*et taglalja, és részletesen ismerteti az esztergomi bíboros-érsekek címtemplomait, a különböző magyar intézeteket és más magyar emlékeket.

Végül a negyedik, a *Miscellane* (lat. = vegyes) két érdekes írást tartalmaz: Szent Hiláriusz poitiers-i püspöknek Máté evangéliumhoz írt kommentárját, valamint a Pápai Magyar Intézet 2002–2011 között megjelent értesítőit.

A könyv nagyon jól dokumentált, igen gazdag ismeretanyagot tartalmaz, magával ragadóan olvasmányos és szép képanyaggal rendelkezik. A végén névmutató teszi a visszakeresést játszi könnyeddé.

Nem is beszélve arról, hogy hézagpótló!

Apropó, hézagpótló!

A XXI. század elején az egész nyugati emigrációban másfél millió magyar élt. Ezeknek több mint a fele katolikus volt. 2010-ben az egész nyugati diaszpórában 67 katolikus misszióban, illetve egyházközségben, 193 miséző-helyen 170 ezer hívő járt templomba. Számukra 121 lelkipásztor mutatott be rendszeresen szentmisét.

Németh László Imre atya könyve tanúságtétel arról, hogyan kell idekint történelmi örökségünkkel bánni, hogyan kell azt megbecsülni és továbbadni.

A nagyszerű könyv ugyanakkor felhívás is azok számára, akik ilyen kiemelt helyeken állnak a vártán: cselekedjenek hasonlóan! Mert csak így érjük el, hogy a nyugati magyar emigráció története folyton gazdagodjék, és végül vele kapcsolatban mindegyik fehér pont el fog tűnni! *(Magyarokról Itáliában 1924–2014, Magyarország Barátai Alapítvány – Friends of Hungary, 2020)*

Marbach, 2021. február 5-én, Szent Ágota ünnepén

Tempfli Imre atya

AZ EMBER, AKI MEGVÁLTOZTATTA A VILÁGOT

Az idestova már harminc éve szétesett Szovjetunió utolsó elnökéről, Mihail Gorbacsovról az elmúlt évtizedek során számos könyv jelent meg. A most 90. életévébe lépő Gorbacsov néhány esztendeje adta ki visszaemlékezéseit, de történészek és kutatók is behatóan ismertették munkásságát, elemezték politikai pályafutását. A napokban újabb kötet látott napvilágot a felvidéki Ibolybalogon született és a Münchenben élő magyar újságíró, Zolcer János tollából, amely azonban minden szempontból eltér az eddigi, Gorbacsovval kapcsolatos írásoktól.

A könyv elsőkézből kapott információkat tár az olvasók elé, tele dokumentumokkal, fényképekkel, sőt még rövid filmrészletekkel is, amelyek mintegy igazolják a leírtakat. A könyv lapjain található QR-kódok ugyanis okostelefonnal könnyen lejátszható, rövid videókat nyitnak meg, bemutatva egyes szereplőket és helyszíneket, így az olvasó is szinte jelen lehet a történelemformáló eseményeken. Hitelességét az is erősíti, hogy az előszót maga Gorbacsov írta. A kötet egyben egy hosszan tartó barátság bizonyítéka is. Zolcer Jánost az egykori német külügyminiszter, Hans-Dietrich Genscher ajánlotta be hozzá és rövidesen igencsak szívélyes kapcsolat alakult ki az orosz politikus és a magyar újságíró között. Éveken keresztül együtt járták a világot és keresték fel az akkori politika legfontosabb személyiségeit, köztük George Bush volt amerikai elnököt, Helmut Kohl egykori német kancellárt, Simon Perez izraeli kormányfőt, II. János Pál pápát és Arafat palesztin vezetőt. Alighanem kevés magyar újságírónak adatott meg, hogy Gorbacsovval együtt heteken át vendégeskedjék Bush volt amerikai elnök házában vagy megtekinthesse a Szovjetunió utolsó államfőjének Moszkva melletti rezidenciáját.

A budapesti Kossuth Kiadó gondozásában *Gorbacsov titkai – Az ember, aki megváltoztatta a világot* címmel megjelent 430 oldalas könyv 35 történetben tárja elénk Gorbacsov pályafutását és azt a kort, amelyben élt. Zolcer János bemutatja olvasóinak a főhős szülőfaluját, szüleit és gyermekkorát, de megtudjuk azt is, hogy a politikus nagyapját, aki parasztember volt, a learatott búza termőföldre hullott szemeinek állítólagos hanyag begyűjtéséért három évre a Gulágra küldték, azonban hazatérte után sem zúgolódott büntetése miatt, mert – mint hitte – a „nagy Sztálin" nem értesül az ilyen túlkapásokról. Ezt a szörnyű rendszert változtatta meg a glasznoszty és peresztrojka révén, teljesen vértelenül Gorbacsov, mert rádöbbent arra, hogy – mint a könyv szerzőjének kifejtette – *„az ország élete nem folytatható így tovább, ugyanis a gazdaság a teljes csőd szélére jutott, a hidegháború felemészti a javakat, az emberek ismét éheznek."*

Mindezt persze látta a többi moszkvai politikus is, csupán azzal a különbséggel, hogy ők az önös érdekek mentén irányított diktatórikus társadalom haszonélvezői voltak. Gorbacsov idővel arra a meggyőződésre jutott, hogy *„az a politika, amely nem fogékony az emberi sorsok iránt, nem érdemel tiszteletet"*. Azzal, hogy kiengedte a változások szellemét a palackból az akkori Szovjetunióban, megváltoztatta az egész világot. A kommunista rendszer a Moszkva befolyása alá került Kelet-Közép-Európában, csakúgy, mint Gorbacsov hazájában, megbukott. A korábban csak az alkotmányba foglalt szabadságjogok mindenki számára érvényt nyertek, így az egyház is elfoglalhatta a társadalomban őt megillető helyet és évtizedek után mindenki számára szabaddá vált vallásának háborítatlan gyakorlása is. *(Zolcer János: Gorbacsov titkai – Az ember, aki megváltoztatta a világot, Kossuth Kiadó, Budapest 2020)*

Vincze András

ÉVFORDULÓK

1817. március 2-án született
Arany János
költő

„Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben."
(Arany János)

1472. március 27-én halt meg
Janus Pannonius
római katolikus pap, pécsi püspök, költő és humanista

„Ékes a szó, de a szent becsület több nála bizonnyal, s minden szellemi értéknél följebb van az erkölcs."
(Janus Pannonius)

1676. március 27-én halt meg
II. Rákóczi Ferenc
magyar főnemes, erdélyi fejedelem, birodalmi herceg

„Ha helyénvaló az alattvaló alázata a király jelenlétében, hogyne volna az a teremtménynek az ő teremtője színe előtt?"
(II. Rákóczi Ferenc)

AKIT A KERESZTÉNY HUMÁNUM VEZETETT

Skultéty Csabára emlékezünk

2020. július 1-jén a Kossuth Rádióban déli harangszóként a nagykaposi plébániatemplom harangjának hangja szólt abból az alkalomból, hogy Mécs László 100 éve lett Nagykapos plébánosa, de szólt az 1920. december 31-én született Skultéty Csaba emlékére is.

Életrajzát elképesztően tömör fogalmazásban maga így sűrítette össze: *„Az Ung, a Laborc és a Latorca háromszögéből, hazánk Csehszlovákiának ítélt egyik sarkából indulva, végül, magamat publicisztikai pályára szánva, Münchenbe kerültem a Szabad Európa Rádió mikrofonjához. A kettő között szovjet »malenkij robot« címén elhurcolás a budapesti utcáról, bravúros szökés Moldvából, külügyi munka a csehszlovák–magyar lakosságcsere kapcsán, disszidálás Párizsba, ott második egyetem – hogy csak a legfontosabb állomásokat említsem. Végül ama müncheni nemzetközi politikai feladatkör, amelyből az elképzelt ideiglenesség helyett harminchárom év lett. Aki haza, a szűkebb vagy tágabb magyar életterébe még látogatóba sem jöhetett, megteremt egy tanyát az olasz Adria partján. Csodálatos helyen, Trieszt és Velence között. Nyaranta húsz évig oda jár. A vasfüggöny megszüntetésével jött közép-európai történelmi fordulat új helyzetet teremtett: megnyílik a hazatérés lehetősége, vele szolgálat, publicisztikai munka immár a Kárpátok koszorúján belül. Új otthonteremtés Budán.”*

„Aki közülünk hozzám hasonlóan, a Kárpát-medencei szomszédállamok valamelyikéből, kisebbségből jön, tudja a legjobban, hogy csak a mondhatni mindennapos aprómunka hozhat tartós eredményt, biztosíthatja a fennmaradást” – mondta a Pax Romana 1989. évi Kongresszusának megnyitóbeszédében, majd így folytatta: *„Ez áll az emigrációra is. Igazi problémánk – és nem csak a miénk –, hogy sok az aratnivaló, de fájdalmasan kevés a feladatot megbízhatóan elvállaló munkás.”*

Skultéty beállt az aratók sorába, életét a magyar identitás erősítésének szentelte, és nem tett különbséget kárpátaljai, felvidéki, erdélyi, vajdasági vagy csángó magyarok között, bejárva a Kárpát-medence számos zugát. Ars poétikáját a *Korunk* című lap egyik számában így fogalmazta meg: *„Végül egy vallomás. Szabó Zoltán írta 1940-ben: »A világban szétszórt magyarokkal az ember mindenütt találkozik. Szemük valamivel hidegebb, mint az otthoniaké. Valamivel élesebb. Messziről nézik az országot, komolyak és vizsgálódók. Az országot egészben látják.« Ma, itthon, Budapesten és a Kárpát-medencében, úgy érzem, valahogy ilyen magyar vagyok.”*

A Nagykaposon megjelenő *Ungi Táj* című lapban adott interjújában pedig a következőket mondta: *„Próbálkozom valahogy szolgálni kisebbségeink ügyét, szóban és írásban. Igyekszem betölteni azokat az információs »réseket«, amelyekkel nem törődik senki. Most a csángó problémával foglalkozom: a katolikus egyház botrányának tartom, hogy ennyi évvel a vatikáni zsinat után Európában legyen olyan hely, ahol a katolikus hívők nem élhetnek hitéletet saját anyanyelvükön, sőt azt nekik megtiltják, magukat katolikusnak valló egyházi felettesek utasítására. Úgy érzem, ha az ember tehet valamit, akár nagyon keveset is: tenni kell.”*

Szívén viselte és hallatlan odaadó szakmai irányítással segítette a megalakuló erdélyi és vajdasági Pax Romana mozgalmat. Példaként említhetjük a *Keresztény felelősség magyarságunkért* címmel 2006-ban rendezett vajdasági tanulmányi hétvégét. A téma a vallás és média volt. Néhány kiragadott gondolat színvonalas előadásából: az egyháznak élnie kell a média nyújtotta lehetőségekkel, ám fontos, hogy közérthetően, életszerűen beszéljen, mert olyan emberekhez szól, akik a saját életük problémáival vannak elfoglalva. A ma embere szomjúhozza a hiteles, őszinte szót. Az egyháznak is tudomásul kell vennie, hogy ma a társadalmi kommunikáció más játékszabályok szerint történik, mint korábban, ez egy izgalmas kihívás, feladat számára, amelyre meg kell találnia a választ.

Írásai különböző folyóiratban – *Új Látóhatár, Életünk, Bécsi Napló, Katolikus Szemle, Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, Trianoni Szemle* – jelentek meg, hogy csak néhányat említsünk, s hazatelepülése után, 1992-től sorban jelentek meg kötetei is: az ungvári Balla Gyula beszélgetőkönyve után (1994) *A Szabad Európa Rádiótól az Ung partjáig* (2000), a *Vasfüggönyön át* (2006), a *Kárpátalja magyarsága a viharok sodrában* (2009), *A szlovákok és mi – egy kelet-nyugati publicista szemével* (2010), *Mi is volt a Szabad Európa Rádió* (2011), *Vannak vidékek, féltett kishazák – Az én Ung megyei Nagykaposom* (2014). A publicista közíró lassan szépíróvá vált.

Mindig és mindenkor a keresztény humánum és segítőkészség vezette. Se szeri, se száma azoknak a határon innen és túl élő honfitársainknak, akiknek anyagilag – és ha kellett, lelkileg is – segítségére volt. Egy mindig józan, a nagy szavakat kerülő, ám a jó ügyért mindig áldozatra kész, végtelenül rokonszenves, küldetéses embert ismertünk meg a személyében. De rendkívül jó társasági ember is volt, a bizalmasabb négyszemközti beszélgetésekből azonban kicsengett az, hogy életéből valami hiányzik: a harmonikus családi élet. Ennek igazolására álljon itt a jelen sorok írójához írt levél részlete: *„Kedves Olivér, családoddal együtt! Az én karácsony-újévi köszöntésem ezúttal is jól belenyúlik a januárba. De az nem kevésbé szívélyes. Jólesően olvastam a részletes beszámolót az elmúlt esztendőről, amit ilyen módon azért nem tudok viszonozni. A dinamikádat tanúsítja, hogy a mindennapos munkafeladatok mellett sok minden másra, így publicisztikára is futja. Megőriztem a Váradi Máriáról írottakat, akihez, ha nem is Brassóban, de több személyes szál fűzött és akit nagyon becsültem. Számos levelet váltottunk. A karácsonyi beszámolódból, rá visszatérve, a legjobban érintettek az utolsó mondatok, a család és a baráti kör nyolcvanszemélyes találkozójáról. Ez ragadott meg Berényben is, ez a családi körötök, amikor engem megtiszteltetek, aminek kedves emléke bizony végig bennem marad.”* Köteteit is nemegyszer *„Neked és kedves családodnak a régi szálak jegyében”* szavakkal dedikálta.

2015. december 15-én Budapesten adta vissza lelkét Teremtőjének. A temetési szertartást Korzenszky Richárd perjel végezte. Az írók nevében Hegedűs Imre János búcsúzott. Gyászjelentésén a szintén jó barát kolozsvári Lászlóffy Aladár sorait olvashattuk: *„Uram, ha mióta hullámod elkapott, láttam a tetőt és láttam az alapot, mártottál szerető Tüzedbe, jegedbe s itt viszel fellegként függve és lebegve. Amikor elengedsz, elhagysz és lehullasz – ne küldj el, elég, ha megmondod: lehullhatsz.”*

Udvarhelyi Olivér
Fotó: Thaler Tamás

ERDÉLYI ZSUZSANNA EMLÉKEZETE

Száz éve született a híres néprajztudós

Erdélyi Zsuzsanna, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas magyar néprajztudós, folklorista, a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti, Néprajzi Tagozatának volt tagja Komáromban született 1921. január 10-én. Szakrális szövegfolklórral, a népköltészet szimbolikájával foglalkozott. 1968-ban hallott először archaikus népi imádságot a nagyberényi Babos Jánosné Ruzics Rozáliától, azóta ezt a középkori eredetű szöveghagyományt, a népi Mária-költészetet, a szóbeliség és az írásbeliség kapcsolatát és a népi vallásosságot kutatta. Több tízezer szöveget gyűjtött. 1980-ban Esztergomban létrehozta a népi vallásosság gyűjteményét. Számos tanulmány, könyv szerzője és szerkesztője. Budapesten halt meg 2015. február 13-án. Szabó Ferenc SJ írásával emlékezünk rá.

Az örök-fiatal „imaasszonnyal” Szőnyi Zsuzsáéknál, az úgynevezett *Triznya-kocsmá*ban találkoztam először a hetvenes évek végén. Zsuzsanna akkoriban Itáliában gyűjtötte az archaikus imádságokat. Interjúkat is készítettem vele a Vatikáni Rádióban. Személyes találkozásunk előtt már olvastam az 1976-ban megjelent *Hegyet hágék, lőtőt lépék* című archaikus imádsággyűjteményét, amely gyermekkoromat idézte fel: édesanyánk megtanította az *„Én lefekszem én ágyomba…”* kezdetű imát, amelyet Sanyi öcsémmel imádkoztunk. Amikor Rómában az 1976-os első kiadás eljutott hozzám, megindultan felkiáltottam: *„Hiszen gyerekkoromban ezeket imádkoztam én is este az Úrangyala, a Miatyánk és az Üdvözlégy után!”* Mindjárt megszületett *Esti ima* című versem, amelyet Erdélyi Zsuzsannának ajánlottam. Tetszett neki is, egyik legjobb versemnek tartotta. Zsuzsannával később sokszor találkoztam. Többször írtam munkásságáról, az archaikus imádságok szenvedésmisztikájáról.

A monográfia harmadik, 1999-es, alaposan bővített pozsonyi kiadását Gyovai Bodák Eszter illusztrációi díszítik. Huszonöt év múltán a néprajztudós visszapillant a megtett útra: negyedszázad kutatását összefoglalja, újabb 70 szöveget hozzáad a korábbiakhoz (így a vaskos kötet 321 imádságot tartalmaz), közli a hivatkozott irodalmat (a recenziókat, saját cikkeinek jegyzékét), így valóban teljes képet kapunk munkásságáról. Természetesen számolt más néprajztudósok gyűjtéseivel (Pais Dezső, Bálint Sándor és mások), a vonatkozó irodalommal, tehát nem csupán saját hazai és külföldi gyűjtését rendezte el, „gondozta”.

A hetvenes évek elején és derekán, a kommunista kultúrpolitika idején segítette az „áttörést” Ortutay Gyula szellemi támogatása, akinek mindig hálás maradt Zsuzsanna asszony.

Erdélyi Zsuzsanna az elmúlt negyedszázad során folytatta a kutatásokat, kereste az európai gyökereket és igyekezett pontosabban meghatározni a ma már másvilágra költözött öregasszonyok ajkáról oly nagy szeretettel „megmentett” imádságok műfaját. *„Sokesztendős hazai és külországi gyűjtő- és kutatómunkám eredményeként elmondhatom, hogy ez a tízezres bőségben felszínre hozott imádsághagyomány annak a szakrális költészetnek – a szóbeliségben a központi téma, a szenvedéstörténet folytán imádságfunkciókban fönnmaradt – nemzeti nyelvű emléke, amelyet a középkor köznépi vallási mozgalmai éltettek. […] A középkor évente ismétlődő katartikus tömegélménye a nagyhét ünnepsorai: Krisztus halála – Mária gyásza – föltámadás.” „A szenvedő Krisztussal azonosulni akaró vallásosságnak megfelelő, kialakult és fokozatosan önálló műfajjá terebélyesedett lírai alkotásokat, akárcsak a passió-epika emlékeit, megőrizte a néphagyomány. […] A néphagyomány megtartó erejét bizonyítja […] az a tény is, hogy hazai nemzetiségeink emlékanyagában szintén nagyszámban találtam népi imádságokat, amelyeket annak idején nyilván anyaországukból hozták magukkal”* (774–775.) *„Magyarországon*

a szóbeliség őrizte meg a késő középkor nemzeti nyelvű vallási költészetéből azt, amit szerencsésebb országokban az írásbeliség is. Tehát az orális kultúra állománya nálunk esetenként forrásértékű lehet. Még akkor is az, ha dokumentumokkal nem vagy alig hitelesíthető” (776.).

Egy évvel halála előtt, 2014-ben a Petőfi Irodalmi Múzeumban köszöntöttük Zsuzsannát. Olyan hírességek méltatták művét, mint költő barátunk, Juhász Ferenc. Az ünneplésre megjelent vagy másfélszáz barát, ismerős, tisztelő.

Szabó Ferenc SJ

ISTEN VELED, MARION!

Oszlopos tagjától búcsúzott a milánói magyar katolikus közösség

Egy kézen meg lehet számolni, hogy Milánóban 1949 óta hányszor volt elsővasárnapi szentmise Marion nélkül. Utoljára 2020. február első vasárnapján vett részt a szentmisén. Mindig az elsők között érkezett. Ezt követően elmaradtak a szentmisék a pandémia miatt. Amikor júniusban újra lehetett szentmisét tartani, Marion már nem volt ott, mert súlyos állapotban kórházba került, ahol egyre romlott az állapota. A kórházlátogatási tilalom miatt nem lehetett meglátogatni. Arról értesültünk, hogy részlegesen lebénult, nem tud beszélni. Október elején engedélyt kaptam arra, hogy meglátogassam. Beszélni nem tudott, de szemei beszédesek voltak és arckifejezése is a régi. Ekkor láttam utoljára.

2021. január 10-én volt 99 éves és nem sokkal azután érkezett a hír, hogy január 16-án a vírusfertőzésben elhunyt. Temetésén a közösségből a kijárási tilalom miatt csak néhányan vehettek részt, köszönhetően annak, hogy Csiszár Jenő főkonzul rendelkezésre bocsátotta a diplomataautóját. A milánói magyar elsővasárnapi szentmisék történetében, amelyeknek 70. évfordulóját 2019-ben tartottuk, Spiero Marion halálával lezárult egy korszak.

A második világháború után nem sokkal került Milánóba. A milánói Actio Catholica in Exteris vezető egyéniségei, köztük Csopey Dénes máltai lovagtól vette át a havi szentmisék szervezését a San Sepolcro-templomban. 1996-ban Carlo Maria Martini bíborostól kért másik templomot a magyar közösségnek. A szentmisék szervezését 1999-ig végezte, azok ötvenedik évfordulójáig. A milánói magyar közösség múltjának sok részletét tőle ismertem meg. A 2020-ra tervezett Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülve 2019-ben interjú készült vele, mert az 1938-as Eucharisztikus Kongresszusra érkezett Pacelli bíboros, államtitkárt, a pápa legátusát diákok nevében ő köszöntötte.

Áldozatos, sok évtizedes munkáját a magyar kormány állami kitüntetéssel, a Magyar Katolikus Püspöki Kar pedig elismerő oklevéllel méltányolta. A milánói magyar katolikus közösség szeretettel és hálával emlékezik rá. Minden fáradozásáért, kitartásáért az örök élet legyen igazi jutalma. Nyugodjon békében!

Németh László

BÚCSÚZUNK RASZTOVÁCZ PÁL HAMBURGI MAGYAR PLÉBÁNOSTÓL

Elhunyt Rasztovácz Pál, a Berlini és a Hamburgi Főegyházmegyék, a Hildesheimi és az Osnabrücki Egyházmegyék magyar katolikus híveinek lelkipásztora. A 74. életévében járó plébános Hamburgban, kórházban tért vissza Teremtőjéhez 2021. január 26-án. Halálát szívbetegség okozta.

Rasztovácz Pál atya Szabadkán született 1947. február 12-én. Teológiai tanulmányait 1966 és 1974 között végezte Zágrábban, pappá Szabadkán az Avilai Szent Teréz-székesegyházban szentelték 1974. március 31-én. Felszentelését követően több bácskai településen: Újvidéken, Óbecsén, Magyarkanizsán és Topolyán szolgált káplánként, majd 1976 őszétől néhány évig plébániai kormányzó volt Kucorán és Torzsán. 1984-től Svédországban tevékenykedett, a göteborgi misszióhoz tartozó kb. 15 ezer magyar katolikus lelkésze volt. Átszervezte a katolikus csoportokat, megújította a hitéletüket. Felettesei 1991. második felében megbízták az Észak-Németországi Magyar Misszió vezetésével. Hamburgból hét misézőhelyen – Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen – gondoskodott a hívek lelkipásztori ellátásáról.

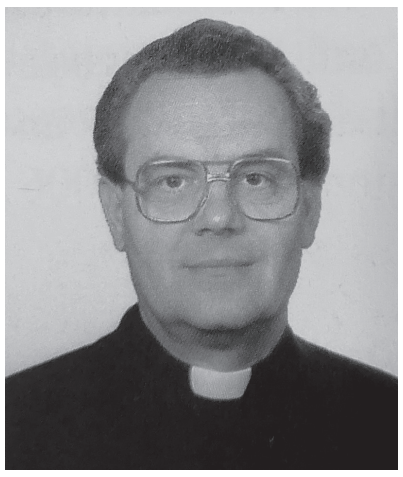

Rasztovácz Pál atya lelki üdvéért 2021. február 7-én, vasárnap délután 16 órakor a Hamburg-Poppenbüttel-i Szent Bernard-templomban – a magyar szentmisék helyszínén – Stefan Hesse, a főegyházmegye érseke, a német püspöki konferencia migrációs bizottságának elnöke rekviemet tartott. Az eseményen Michael Becker, a főegyházmegye nem német anyanyelvű közösségekért felelős referensének tájékoztatása szerint jelen volt továbbá a német közösség plébánosa, P. Geißler SAC, a lengyel katolikus misszió plébánosa, Bystron kanonok, valamint a járványügyi korlátozások és a rendkívüli rossz időjárás ellenére is hozzávetőlegesen ötven hívő. Közülük többeket Pál atya keresztelt vagy esketett, hiszen harminc éven át tevékenykedett a közösségben. Élete és munkássága méltatásában Stefan Hesse érsek külön kitért Pál atya sokgyermekes katolikus családból való származására, valamint arra a tényre, hogy mint misszionárius sokat volt úton, úgyszólván a követés útján. *„Nagyon megható és méltóságteljes rekviem volt”* – tette hozzá Michael Becker, és felvetette a kérdést Merka János müncheni magyar plébánosnak, a németországi magyar katolikus pasztoráció koordinátorának, hogy amíg rendeződik Pál atya utódjának a kérdése, van-e lehetőség arra, hogy helyettes pap havonta egyszer Hamburgban és Kronshagen/Kiel-ben misézzen. *„A közösség számára ez nagyon fontos lenne”* – jegyezte meg Michael Becker. A kérdésre a választ sokan várják.

Lapunk nyomdába indulásának napján, február 14-én, vasárnap 16 órakor Berlinben a Szent Pál-templomban is tartottak magyar nyelvű szentmisét Rasztovácz Pál atyáért, amelyre a járványügyi rendelkezések betartása mellett mindenkit szeretettel vártak és szentmise előtt szentgyónási lehetőséget is biztosítottak.

Rasztovácz Pál atyát Szabadkán helyezik örök nyugalomra; ennek időpontjáról később intézkednek.

Isten, aki szolgálatára meghívta, jutalmazza meg őt az örök élettel! R.I.P.!

Szerkesztőségünk

IMASZÁNDÉK

Márciusra

A kiengesztelődés szentségének elmélyült megéléséért. Imádkozzunk azért, hogy a kiengesztelődés szentségét megújult mélységgel tudjuk megélni és általa megtapasztaljuk Isten végtelen irgalmát.

(…) A gyónás az az út, amely a nyomorúságból elvezet a kegyelemre. Az a mód, ahogy Isten a szívünkbe ír. Itt – a szívünkben – mindig azt olvassuk, hogy becsesek vagyunk az Ő szemében, Ő a mi Atyánk, és hogy jobban szeret bennünket, mint ahogy mi szeretjük magunkat.

Irgalom és nyomorúság: csupán ez a kettő marad meg. Hányszor érzem azt, hogy egyedül vagyok, hogy eltévedtem életem útján! Hányszor történik meg, hogy már nem tudom, hogyan kezdjem újra az életemet, miközben azzal küzdök, hogyan tudnám elfogadni önmagamat!

Szükségünk van az újrakezdésre, de nem tudjuk, hogy hol kezdjük el. Keresztény létünk abból a megbocsátásból születik, amit a keresztségben kapunk, és mindig ugyanabból a forrásból is születik újjá: Isten megbocsátásából. Az Ő Irgalma újra és újra ámulattal tölt el bennünket és meggyógyítja lelkünket. Csak akkor tudok megújult bizalommal továbbmenni, amikor megtapasztalom Isten megbocsátó jóságát és feltétel nélküli szeretetét. Csak ebben a tapasztalatban tud megtörténni a változás belül, a lelkünkben. Hallgassuk csak meg ismét, hogy mit mond az Úr Izajás próféta által: *„Nézzétek: én valami újat viszek végbe…”* (Iz 43,19).

Ez a tapasztalat egy új kezdettel ajándékoz meg bennünket, új teremtményekké tesz, segít, hogy újrakezdjük az életünket. Amikor Isten újra és újra megbocsát, az nem mechanikusan, rutinszerűen történik a gyóntatószékben. Amikor a gyóntató pap feloldoz bennünket a bűneinktől, az mindig egy új, különleges és egyedi tapasztalat. Egyedüllétünkből kiemel az Úr. Nyomorúságunkból és önvádunkból magához von és bátorságot ad egy új kezdethez. Pontosan úgy, ahogy az Evangéliumban szereplő házasságtörő asszonnyal is tette. Irgalom és nyomorúság: ezek maradnak. Mit tegyünk ahhoz, hogy megszeressük az irgalmat, hogy le tudjuk győzni a gyónástól való félelmünket? Fogadjuk el újra Izajás meghívását: *„…nem látjátok?”* (Iz 43,19). Fontos, hogy vegyük észre Isten megbocsátó szeretetét. Olyan szép lenne, ha a gyónás után úgy tudnánk az Úrra nézni, ahogyan az a nő tette: nem pillantva többé a nyomorúságunkra, hanem csak az Ő irgalmára figyelni. Olyan jó lenne a Megfeszítettre nézni és csodálattal ezt mondani: ez az a hely, ahol a bűneim megszűntek. Te vetted magadra őket. Nem mutogattál rám, hanem egyszerűen kinyújtottad a karodat és újra megbocsátottál. Nagyon fontos, hogy tudatában legyünk Isten megbocsátó irgalmának, emlékezzünk az Ő gyengéd szeretetére, és ízleljük meg újra és újra azt a békét és szabadságot, amit megtapasztaltunk.

Mert ez a szentgyónás szíve: nem azok a bűnök, amit bevallottunk, hanem az az isteni szeretet, amit kapunk, amire annyira nagy szükségünk van. Talán még mindig kételkedünk és azt gondoljuk: haszontalan dolog a gyónás, hiszen mindig ugyanazokat a bűnöket követem el. De az Úr ismer bennünket; tudja hogy mennyire nehéz a belső harc. Tudja, hogy gyengék vagyunk és könnyen elbukunk, hogy gyakran tesszük azt, ami nem jó. Ezért arra hív, hogy kezdjük a jót tenni és kérjük az Ő irgalmát. Ő fel fog emelni bennünket és új teremtménnyé alakít. Kezdjük ezt az új létet a szentgyónással. Engedjük, hogy megtalálja megérdemelt helyét az életünkben és a lelkipásztori szolgálatban! Az Úr vár ránk, ismer és szeret bennünket. Lépjünk be ebbe a találkozásba minden nyomorúságunkkal együtt! Oda, ahol az Úr megszabadít bennünket minden rossztól és gonosztól! Kérjük Őt, hogy újra fel tudjuk fedezni az Ő megmentő erejét a szentgyónásban! *(Ferenc pápa homíliája a penitenciáról, 2019).*

Hiba György SJ

Köszönjük, hogy éves újságelőfizetést ajándékozott:

- Dávid Melinda és Ferenc Stuttgartból Zumbühl Csilla és Vilmos részére Waiblingenbe.

Jócselekedetüket a magunk és a megajándékozottak nevében is nagyon szépen köszönjük!

Köszönjük a támogatást:

- Zug Ágnes: 20 EUR
- Szabó Jenő: 5 EUR
- Fábián Mátyás: 100 EUR
- Zürichi Magyar Misszió: 117 000 HUF.

Hozzánk való jóságukat Isten fizesse!

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Apróhirdetés:
Keret, fénykép nélkül: 30 HUF vagy 0,10 EUR/betű
Keret: 3000 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 6000 HUF vagy 20 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 300 e HUF vagy 1000 EUR
Féloldal: 200 e HUF vagy 650 EUR
Negyedoldal: 100 e HUF vagy 300 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Kövessen minket a világhálón is:
www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsag

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenntartásával kapcsolatos költségekhez.

ÉLETÜNK
Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MISSZIÓ MÉDIA LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ KFT.
H–1165 Budapest, Zsemlékes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: szerkesztoseg@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsag

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Szakmai tanácsadó:
Sajgó Szabolcs SJ, Szőcs Csaba,
Varga János, Vértesaljai László SJ

Munkatársak:
Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Schenk Angyalka,
Sebestyén Péter, Szabó Ferenc SJ, Vincze András

ELŐFIZETÉS:
közvetlenül a kiadónál vagy
az európai magyar lelkészségeken keresztül

Előfizetés a 2021. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év.

Bankszámlaszámunk:

MISSZIÓ MÉDIA KFT.

Magyarországon:
OTP BANK 11716008-22527699

Külföldről:
OTP Bank
IBAN: HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H–3434 Mályi, Kistokaji út 5.

ÁLDUNK, ISTEN JÓ SZOLGÁJA, JÓZSEF, ÉLETNEK PÉLDÁJA! (2.)

Szent József-kápolna az ungvári kórház területén

Az ungvári Kapos utcai, Novák Endre nevét viselő Kárpátaljai Megyei Klinikai Kórház területén álló kápolna története a Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek nevéhez fűződik. 1879-ben rájuk bízták a betegek gondozását és Novák Domitilla, a nővérek elöljárója erőfeszítéseinek köszönhetően épült fel 1900-ban a római katolikus kórházi kápolna, ahol a görögkatolikus egyház képviselői is tarthattak istentiszteleteket.

Domitilla nővér az 1890-es években megalapította az Ungvári Közkórház Kápolnájának Alapját és néhány év alatt összegyűjtött 14 ezer koronát. Ezt átadta a városnak, amely 1900. március 16-án 139 négyzetméternyi földterületet utalt ki kápolna építésére, azzal a feltétellel, hogy ott római katolikusok és görögkatolikusok is szolgálhatnak majd. A kápolna még abban az évben felépült és felszentelték Szent József tiszteletére. Az ott tartott szentmisékre, szent liturgiákra és református istentiszteletekre az apácák és a kórházi betegek mellett a város lakosai is eljártak.

A szovjethatalom Kárpátaljára való megérkezése után az új főorvos elrendelte a vallási szimbólumok eltávolítását a kórház minden helyiségéből, megtiltotta az egyház képviselőinek a betegek látogatását és bezárta a kápolna ajtaját az ungvári lakosok előtt. Az apácáknak megtiltották a szerzetesi ruháik viselését, az addigi különszobák helyett egy szobába költöztették össze őket, és követelték, hogy helyezkedjenek el egészségügyi nővéri állásba. Több apáca Szlovákiába távozott, mások maradtak, ruhát cseréltek, majd évekig a kórházban dolgoztak és a legjobb ápolóknak számítottak.

A kápolnát 1948 februárjában az akkori főorvos, Olekszij Nyizsnyik parancsára bezárták, az épületről a keresztet eltávolították és a helyére vörös zászlót tűztek ki. 1965-ben az orvostanhallgatókat kényszerítették a kápolna lebontására, mert ezt a munkát senki más nem akarta elvégezni. A fundamentum és a régi lábazat egy része maradt meg mindössze. A helyére emelt, templomra egyáltalán nem emlékeztető új épület jelenleg az Ungvári Nemzeti Egyetem Biokémiai Tanszékének orvostanhallgatói nagyterme.

Néhány évvel ezelőtt a megyei kórház főorvosa, Jacina György kezdeményezésére a kórház területén új kápolna épült, amely külsőre nagyon hasonlít a korábbira. 2014 októberében szentelték fel öt felekezet képviselői, aláírásos megegyezéssel, hogy meghatározott rendben mindegyik felekezet szolgálhat itt. Azóta a kápolna mindennap reggeltől estig nyitva van, betegek és hozzátartozók imádkoznak benne, talán éppen Szent Józsefhez is: *„Add, Szent József, hogy bűn nélkül fussuk meg életünk pályáját és biztosítva legyünk állandó oltalmadról!” „Segíts, Szent József, erőtlenségünkön, hogy az élet keresztjeit erős szívvel fogadhassuk.”*

(Készült a karpataljalap.net leírása alapján)

NÉGY EGYHÁZMEGYE KÖZÖS ONLINE SZENTSÉGIMÁDÁSI LÁNCOT INDÍTOTT

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való lelki hangolódást segíti az a programsorozat, amelynek keretében a Gyulafehérvári Főegyházmegye, valamint a Szatmári, a Nagyváradi és a Temesvári Egyházmegyék hitoktatói minden hónap első csütörtökén közös szentségimádásra gyűlnek össze az online térben. A szentségimádást a püspökök vezetik, az egyes alkalmakat pedig más-más egyházmegye, illetve a főegyházmegye más-más kerületének hittantanárai, iskolai hitoktatásban részt vevő papjai, a helyi teológiai líceumok/osztályok tanárai és a diákság szervezi. Egy-egy alkalom előkészítésébe és lebonyolításába közel félszáz hitoktató és diák kapcsolódik be; ők az énekek kiválasztásban, a bibliai rész felolvasásában, az ahhoz kapcsolódó elmélkedés írásában és felolvasásában, valamint a könyörgések megfogalmazásában és felolvasásában vállalnak szerepet.

A négy egyházmegye hitoktatóit és neveltjeiket összekapcsoló szentségimádási láncot február 4-én a Nagyváradi Egyházmegye pedagógusai és diákjai által szervezett alkalom nyitotta. Közülük nem kevesebb, mint 41-en jelentkeztek arra, hogy a János evangéliuma 6. fejezetének első 29 versére épített adorációhoz elmélkedéseket és könyörgéseket fogalmaznak és olvasnak fel. A szövegek között bejátszott énekeket is ők válogatták. A szentségimádást Böcskei László nagyváradi megyés püspök vezette, aki a püspöki palota kápolnájában imádkozott, a többi aktív résztvevő pedig a Zoom-felületen kapcsolódott össze egymással és a főpásztorral. Az alkalmat a *hittan.ro* honlap Facebook-oldalán is lehetett követni. A többi egyházmegye püspökei részben a Zoom-platformon, részben a Facebookon keresztül kapcsolódtak – nagy számú hitoktatóval és diákkal együtt – a meghitt hangulatú imába.

Böcskei László püspök bevezető gondolataiban kiemelte a legszentebb Oltáriszentség előtti imában való összekapcsolódás fontosságát, majd a megszentelő találkozások jelentőségét hangsúlyozó elmélkedéssel vezette fel az alkalmat. A megérintően szép közös ima szentségi áldással zárult.

A szentségimádás-sorozat következő alkalmát – március 4-én romániai idő szerint 20 órakor – Kerekes László, a Gyulafehérvári Főegyházmegye segédpüspöke vezeti, a szervezést a gyulafehérvári, kolozsvári és háromszéki pedagógusok és diákok vállalták. Áprilisban Schönberger Jenő, a Szatmári Egyházmegye püspöke vezeti a szentségimádást és hitoktatói mellett a szatmárnémeti Hám János Római Katolikus Teológiai Líceum, valamint a nagykárolyi Kalazanci Szent József Római Katolikus Teológiai Líceum tanárai és a katolikus diákság vállalkozik a szervezésre. A szentségimádási lánc utolsó alkalma augusztus 5-én lesz.

(oj)

NOBEL-BÉKEDÍJRA JELÖLTÉK A CSERKÉSZMOZGALMAT

A Cserkészmozgalom Világszervezetét és a Cserkészlány Világszövetséget a több mint száz éve tartó nevelési munkáért Nobel-békedíjra jelölték.

A cserkészet kezdetei 1907-ig nyúlnak vissza. A mozgalmat lord Baden-Powell, a brit hadsereg tábornoka hívta életre, amikor megrendezte az első cserkésztábort fiúknak. A kezdeményezés gyorsan népszerűvé vált, és mivel a lányok is nagy számban szerettek volna bekapcsolódni a közösségi programokba, főleg a természetbe szervezett játékos, nevelő foglalkozásokba, számukra is lehetővé tették, hogy a mozgalom tagjaivá válhassanak.

„Ne hagyd sodortatni magadat! Szabd magad az irányt!” (Robert Baden-Powell)

Lord Robert Baden-Powell of Gilwell – közismertebb néven Bi-Pi –, a cserkészmozgalom alapítója, azzal a gondolattal hagyta örökségül a világ legnagyobb gyermek- és ifjúsági szervezetét, hogy: *„Igyekezzetek ezt a világot egy kicsit jobb állapotban magatok mögött hagyni, mint ahogy találtátok…”*

A Nobel-békedíjra jelölés kapcsán Hári Márton cserkésztiszt, a Magyar Cserkésszövetség külügyi vezetője elmondta: *„A cserkészet az Egyház után a legnagyobb világméretű, békét hirdető mozgalom.”* Hozzátette: *„Nincs még egy olyan szervezet, amelynek a találkozóin a legnagyobb természetességgel beszélget egymással az iszlám vallású egy zsidóval (vagy egy azeri egy örménnyel) –, a vallási vagy éppen nemzeti ellentétek eltűnnek a berkeinken belül.”* Már a Cserkészmozgalom Világszervezetének a jelszava is az, hogy *„Creating a better world”*, azaz *„Egy jobb világot alkotunk”*.

1938-ban ötezer cserkész volt jelen a budapesti Eucharisztikus Kongresszuson. A Magyar Cserkészszövetség központi ügye az idei szeptemberi katolikus világesemény is, önkénytesként az elmúlt években százával kapcsolódtak be a mozgalom tagjai az előkészületekbe.

Hazánkban a mozgalmat először a nyilasok, majd a kommunisták is megpróbálták beolvasztani a saját ifjúsági szervezetükbe. A kísérlet kudarcba fulladt, ezért a cserkészet működését ellehetetlenítették, hivatalosan csak 1989-ben szerveződhetett újra. A rendszerváltozásig illegalitásban – titokban szervezett gyermekprogramokon, indiántábornak álcázott foglalkozásokon – és az emigrációban őrizték és adták át a tagok a mozgalom szellemiségét az új generációnak. Magyarországon több mint 13 ezer tagja van a szervezetnek.

(Forrás: NEK)

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS HIMNUSZA A SZLOVÁK KATOLIKUS TELEVÍZIÓBAN

Szlovákiában a járványügyi korlátozások idején a hívek többsége a tévécsatornákon és a rádiók hullámhosszain keresztül kapcsolódhat be a szentmisékbe. A Lux TV pozsonyi kápolnájából múlt év áprilisa óta havi rendszerességgel sugárzott magyar szentmisék sorában a januári alkalom is ebben a helyzetben kívánt lelki táplálékul szolgálni a magyar híveknek.

A szentmisébe a nyelvi szempontból vegyes családok is közösen kapcsolódhattak be, ugyanis a magyarul celebrált szentmise szövegei szlovák feliratozásban is megjelentek a képernyőn. Felcsendült a közkedvelt 280/B. számú énekünk is, az eucharisztikus kongresszus himnusza, ezzel is kifejezve, hogy továbbra is készülünk a 2021-re halasztott budapesti eseményre, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra. Az ökumenikus imahét kapcsán a keresztények egységéért, valamint a magyar–szlovák együttélés jegyében időszerű volt és napjainkban továbbra is helyénvaló fohászként énekelni, kérve az Eucharisztiában vándorlásunk társaként köztünk maradt Urat: *„Forrassz eggyé békességben minden népet s nemzetet!”*

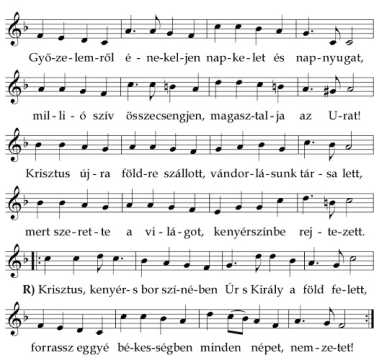

A himnusz szövegét nem volt szükséges szlovákra fordítani a feliratozás előkészítésekor, ugyanis annak szlovák nyelvű szövegét sikerült megtalálni egy még az első Budapesten rendezett eucharisztikus kongresszus évében kiadott szlovák nyelvű vallásos folyóiratban. A *Kráľovná mája (Május Királynője)* című folyóirat 1938. évi 7–8. duplaszámában olvasható a kongresszus szlovák nyelvű himnuszának szövege.

A szlovákiai magyarok számára Isten Igéjének vasárnapja alkalmából a szombat délutáni, Lux TV által élő adásban közvetített vigíliamise mellett – amelybe minden alkalommal a világhálón, a Lux TV honlapján keresztül is be lehet kapcsolódni – január 24-én, vasárnap reggel a szlovákiai közszolgálati rádió nemzetiségi adója, a Pátria Rádió is – 2020. március 15-e óta immár sokadik alkalommal – élőben sugárzott magyar szentmisét. Ezekbe a szentmisékbe szintén be lehet kapcsolódni a világhálón keresztül is, a rádió honlapján.

Az említett, a televízió és a rádió által élőben sugárzott szentmiséket Molnár Tamás pozsonyi magyar lelkipásztor, a Pozsonyi Főegyházmegye helyettes bírósági helynöke celebrálta.

(Forrás: NEK és Magyar Kurír)

Lapunk megjelenése:
Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap